

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 05.01.2024 г. - 05.02.2024 г. Неактивна

Номер на консултация: #8495-K

Област на политика: Архив - Правосъдие и вътрешни работи

Тип консултация: Закон

Вносител: Държавна агенция за бежанците

Тип вносител: Национално

Причините, които налагат приемането на Закон за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците (ЗИД на ЗУБ) са необходимостта от прецизиране на текстове в съответствие с европейското законодателство, както и оптимизиране на процедурата за предоставяне на международна закрила чрез отстраняване на несъвършенства в отделни текстове.

Основната цел на настоящия законопроект е да въведе препоръките на Европейската комисия като оптимизира производството за международна закрила и по-специално, чрез прецизиране на основанията и правилата за провеждане на ускореното производство, както и на производствата по недопустимост на молбите за международна закрила, в съответствие с общите стандарти, установени в Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (Директива 2013/32/ЕС).

Другата цел е да се осигури прецизирането на правната уредба на временната закрила в Република България съгласно Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 година относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите-членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием. Опитът на Република България натрупан с предоставянето на временна закрила доведе до необходимост от прецизиране на правните норми, свързани с временната закрила.

В този контекст, в Преходните и заключителните разпоредби се въвеждат изменения върху отделни специални закони, с цел съответните разпоредби да останат функционално разпределени в конкретната материя, която те уреждат.

В проекта общата терминология на закона се привежда в съответствие с конституционната уредба относима към областта на убежището като въвежда като родово понятие термина „убежище“ в съответствие с чл.27, ал.1 и 2 от Конституцията на Република България.

Със законопроекта се урежда правната възможност за подаване на индивидуална молба за предоставяне на хуманитарен статут от разселени лица при действието на временната закрила, както и опростени правила за разглеждането и съгласуването на тези молби с оглед на идентичните материалноправни предпоставки за предоставянето им по чл.9, ал.1, т.3 и по чл. 1а, ал. 3 от закона. Целта е да се избегне претоварване на националната система за убежище в хипотезата на подаване на индивидуални молби за предоставяне на международна закрила от разселените от Украйна лица, намиращи се на територията на Република България, след изтичането на срока на временната им закрила на 4 март 2025 г.

Със законопроекта се предвижда да се подобри нормативното качество на разпоредбите на ЗУБ чрез прецизиране и допълване, което би имало благоприятен ефект върху приложението му.

Лице за контакт :

Елена Миткова – главен юрисконсулт в дирекция „Качество на процедурата за международна закрила“ – Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет

Телефон и ел. поща: 02/8080977, Elena.Mitkova@saref.government.bg, sar@saref.government.bg.

Отговорна институция

Отговорна институция

Държавна агенция за бежанците

Адрес: София, София 1233бул. Княгиня Мария Луиза 114 Б

Електронна поща: sar@saref.government.bg

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците - вер. 1.0 | 05.01.2024](#)

[Мотиви ЗИД на ЗУБ - вер. 1.0 | 05.01.2024](#)

[Доклад до МС - вер. 1.0 | 05.01.2024](#)

[Частична предварителна оценка на въздействието от 03.01.2024 г. - вер. 1.0 | 05.01.2024](#)

[Становище на дирекция „Модернизация на администрацията“ от 22.12.2023 г. - вер. 1.0 | 05.01.2024](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 15.02.2024](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: Фондация за достъп до права ФАР (02.02.2024 16:29)

Становище на ФАР по проект на ЗИД на ЗУБ - част 5

13/ Относно § 52, където се прави предложение за изменение на Закона за семейните помощи за деца.

Позитивна е предвидената промяна, с която се включват лицата с предоставена закрила в Р.България в обхвата на ЗСПД. В допълнение към това обаче следва да се вземе предвид и разпоредбата на чл. 29, ал. 1 т. 4 от ЗУБ, в която изрично е предвидено, че по време на производството за международна закрила търсещите закрила имат право на социално подпомагане по реда и в размера, определени за българските граждани. Съответно към чл. 3 следва да се създаде нова т. 7, която да гласи:

“т. 7 бременните жени търсещи закрила в Република България и семействата на лица търсещи закрила.”

Промяна в тази насока съответства на принципа за най-добрия интерес на детето и на чл 3 и чл 27, т. 1 и т 3 от Конвенцията на ООН за правата на детето.

С уважение,

Автор: Фондация за достъп до права ФАР (02.02.2024 16:28)

Становище на ФАР по проект на ЗИД на ЗУБ - част 4

8/ Относно § 35 от ЗИД на ЗУБ, с който се изменя и допълва чл. 68:

Имението на чл. 68, ал. 1, т. 2 от ЗУБ е абсолютно наложително, защото в сегашната си редакция разпоредбата противоречи на Директива 2001/55/ЕО; но и по отношение на направеното предложение важат коментарите по т. 1 по-горе.

Срокът от три месеца за регистрация на молба за международна закрила съгласно чл. 68, ал. 1 т. 2 от ЗУБ противоречи на чл. 6, пара. 1 от Директива 2013/32/ЕС. Регистрацията на молбата не трябва да е по-късно от изтичането на срока на временната закрила, за да не се създаде неяснота относно правния статус на лицето и правото му да пребивава на територията на Република България.

Буквалният прочит на текста води до извода, че чл. 68, ал. 1, т. 2 от ЗУБ се прилага само за молби, подадени в срока на действие на временната закрила. Лица, ползвали се от временна закрила, подаващи молби за международна закрила след нейното изтичане, попадат в хипотезата на чл. 68, ал. 1, т. 1 от ЗУБ.

9/ Относно § 36 от ЗИД на ЗУБ, с който се създава нов чл. 69:

Следва да се предвиди възможност за разглеждане на молбата по общия ред, когато молителят заяви изрично, че иска да му бъде предоставен бежански статут; вж. коментарите по т. 1 по-горе.

10/ Относно § 41 от ЗИД на ЗУБ, с който се създава нов чл. 76г:

Необходимо е целият раздел III да се реорганизира, за да стане ясно, че има два вида процедури, които се прилагат по отношение на молбите за международна закрила, определени като недопустими съгласно чл. 14 от ЗУБ. От една страна е общата процедура, приложима към молбите по чл. 14, ал. 1, т. 1-3 от ЗУБ, която включва провеждането на интервю. От друга страна е специалната процедура, приложима към последващите молби по чл. 14, ал. 1, т. 4 от ЗУБ; тази специална процедура е в чл. 76б и чл. 76в от ЗУБ. В тази връзка препоръчваме текстът на новия чл. 76 г да се премести в чл. 76а.

11/ Относно § 42 от ЗИД на ЗУБ, с който се правят изменения и допълнения в чл. 82.

Трябва да се направи разграничение между хипотезите на прекратяване на временна закрила в общ смисъл и хипотезите, при които се прекратява ползването на временна закрила в Република България от страна на конкретно лице. В последния случай прекратяването не настъпва с подаване на заявление, както неправилно е посочено в момента, а **от момента на влизане в сила на решението на председателя на ДАБ по подаденото заявление.**

Нужно е да се уточни какви са правните последици от прекратяване на ползването на временна закрила в Република България по заявление на чужденеца и дали става въпрос за прехвърляне на лицето (вж. чл. 41, ал. 1, т. 6 от ЗУБ във връзка с чл. 26 от Директива 2001/55/ЕО)

12/ Относно § 46 от ЗИД на ЗУБ, с който се правят допълнения в ДР на закона:

В легалното определение за „разделен“ трябва да се посочи, че това е непридружен малолетен или непълнолетен чужденец, който се придружава от друго пълнолетно лице, което отговаря за него по силата на българския обичай.

Автор: Фондация за достъп до права ФАР (02.02.2024 16:27)

Становище на ФАР по проект на ЗИД на ЗУБ - част 3

6/ Относно § 20 от ЗИД на ЗУБ, с който се правят изменения и допълнения в чл. 29а:

Трябва да се уточни, че изключението по чл. 29а, ал. 2 от ЗУБ ползва единствено процесуалния представител на лицето, който има качеството адвокат (но не и например придружителя на разделеното дете по чл. 25а, ал. 1 от ЗУБ).

7/ Относно § 21 от ЗИД на ЗУБ, с който се правят изменения и допълнения в чл. 34:

Правилно в края на ал. 5 е посочено, че изискванията по ал. 1 (напр. да се представят доказателства за осигурено жилище) в никой случай не могат да се прилагат, когато събирането на семейство се осъществява по молба на непридружено дете (вж. по-горе коментара по т. 5). Подобни изисквания не могат да се прилагат нито на етапа на подаване на молба за събиране на семейство, нито на етап на кандидатстване за виза от страна на родителите и други пълнолетни лица. Следователно, необходимо е цялостно прецизиране на разпоредбата на ал. 7 и евентуално допълване и на самата ал. 1 с указания в този смисъл.

Неслучайно в чл. 34, ал. 4 се употребява общия термин „непридружен малолетен или непълнолетен чужденец“, който в действителност обхваща и случаите на „разделени“ деца. Въвеждането на термина „разделен малолетен или непълнолетен

чужденец“ в ал. 7 е объркващо и неоправдано.

Не е ясно какво е правното значение на декларацията за поемане на задължение да се осигури жилище и издръжка на детето след събирането, посочена в ал. 7. Неоправдано е от тези лица, които също са търсещи закрила, да се изисква да осигурят жилище и издръжка още с пристигането си в страна т.е. преди правният им статут да бъде уреден, което може да отнеме продължителен период от време.

Следва в ал. 7 да се премахне изразът *“и след представянето на документите по ал. 1”*. Както бе посочено по-горе, въведените в ал. 1 допълнителни изисквания не могат да се прилагат, когато събирането на семейство става по искане на непридружено дете.

Предлагаме в ал. 8 с цел бързина и процесуална икономия, да се включи следното изречение: *“Държавната агенция за бежанците следва да изпрати по служебен път до Министерството на външните работи на Република България решението по ал. 2 и ал. 4 за събиране на семейството и събраните в производството документи по ал. 1.”*

В новата ал. 10 следва да се посочи още, че производството може да приключи само **с изрично писмено мотивирано решение** т.е. пропускането на предложените срокове не води до формиране на законосъобразен мълчалив отказ по смисъла на чл. 58 от АПК. Препоръчително с оглед спазване на принципа за най-добрия интерес на детето е да се предвиди **по-кратък срок за произнасяне по заявленията за събиране със семейство, подадени от непридружени деца**, които следва да се разглеждат с приоритет.

В новата ал. 11 трябва да се посочи още, че лицата, посочени във влязло в сила решение за събиране на семейство, получават приоритетно възможност да подадат заявления и да се явят на интервю с цел издаване на виза. Практиката показва, че достъпът на такива лица до процедурата за кандидатстване за виза е изключително затруднен.

Автор: Фондация за достъп до права ФАР (02.02.2024 16:27)

Становище на ФАР по проект на ЗИД на ЗУБ - част 2

4/ Относно § 16 от ЗИД на ЗУБ, с който се създава нов чл. 25а:

Терминът „разделен“ се въвежда с цел уреждане на особен вид представителство по реда на ЗУБ. Не може да се прогнозира доколкото предложената промяна ще има практическо приложение; наличието на придружител на разделеното дете вероятно ще доведе много бързо до възникване на особено представителство и грижа или учредяване на настойничество/попечителство съгласно актуалните изменения и допълнения в СК т.е. ще са налице основания за прекратяване на особеното представителство на придружителя съгласно чл. 25а, ал. 4, т. 2 и т. 3 от ЗУБ.

Още в чл. 25а, ал. 1 от ЗУБ трябва да се уточни, че придружителят може да е само лице, което отговаря за детето по силата на българския обичай; това изискване не следва да е записано единствено в новото легално определение на термина

„разделен“, което се въвежда в § 1, т. 4а от ДР на ЗУБ. Предвид предложеното легално определение за „лица, отговорни по силата на българския обичай“, което трябва да залегне в § 1, т. 4б от ДР на ЗУБ, трябва да се определят доказателствени правила и стандарти за доказване на родствените връзки между разделеното дете и неговия придружител. Възможно е препращане към чл. 34 от ЗУБ, който урежда сходен въпрос в контекста на процедурата за събиране на семейство.

Не става ясно кога и по какъв ред се прекратяват правомощията на особения представител (адвокат) по чл. 25а, ал. 3 във връзка с чл. 25, ал. 3, т. 1 и т. 3 от ЗУБ; напр. не е ясно дали назначеният настойник ще има право да освободи назначения особен представител (адвокат) и да ангажира друг на негово място.

5/ Относно § 19 от ЗИД на ЗУБ, с който се прилага допълнение на чл. 29, ал. 7:

В мотивите към ЗИД на ЗУБ няма обяснение какво налага предложените утежнения в правния режим относно събиране на семейства по искане на лица, ползващи се с международна закрила в Република България.

Предложеното изключване (при определени условия) на членовете на семейството на чужденец с предоставена международна закрила, пристигнали у нас на основание разрешено събиране по ЗУБ, от всяка форма на социално подпомагане съгласно чл. 29, ал. 1, т. 4 от ЗУБ няма опора в Директива 2003/86/ЕО. Разбира се, ако семейството разполага с определено ниво на доходи, както е заявено в хода на процедурата по чл. 34 от ЗУБ, просто няма да са налице условията за получаване на определени форми на социално подпомагане.

Що се отнася до предложените ограничения на възможността членовете на семейството да се ползват от правото на подслон по чл. 29, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, те биха могли да се приемат за съответни на изискванията на чл. 12, пара. 3 от Директива 2003/86/ЕО. Но чл. 12, пара. 3 следва да се тълкува във връзка с чл. 12, пара. 1, който от своя страна препраща само към чл. 4, пара. 1 от Директива 2003/86/ЕО. Изводът е, че доказателства за изпълнение на условията по чл. 7 от Директива 2003/86/ЕО **не могат да се изискват, когато събирането на семейството се инициира по искане непридружено малолетно или непълнолетно лице** (в този случай се чл. 10 от Директива 2003/86/ЕО). Подобно уточнение трябва задължително да се направи и в текста чл. 29, ал. 7 от ЗУБ.

Автор: Фондация за достъп до права ФАР (02.02.2024 16:26)

Становище на ФАР по проект на ЗИД на ЗУБ - част 1

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Във връзка с публикувания на Портала за обществени консултации проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците (ЗИД на

ЗУБ), по който заинтересованите лица биха могли да дадат бележки и предложения в срок до 05.02.2024 година, предлагаме на Вашето внимание следните бележки:

1/ Относно § 7 от ЗИД на ЗУБ, с който се създава нов чл. 11:

Уточнението, че лицата, обхванати от режима на временна закрила, имат право да кандидатстват за международна закрила, е важно за правилното транспониране и приложение на Директива 2001/55/ЕО. Необходима е по-обща формулировка, защото възможността някои от тези лица да кандидатства и получат бежански статут не следва да се изключва предварително.

Разпоредбата следва да се прецизира, защото не става ясно дали посоченият срок от една година се отнася до продължителността на предоставения хуманитарен статут или рамкира периода, в който трябва да се подаде молбата за международна закрила.

Необходимо е да се посочи, че подадените след посочения срок молби не са недопустими, но се разглеждат по общия ред.

Трябва да се уточни дали разпоредбата обхваща само молби за международна закрила, подадени от лица, които се ползват от временна закрила в Република България, или няма такова ограничение.

2/ Относно § 8 от ЗИД на ЗУБ, с който се създава нов чл. 13, ал. 1, т. 5:

За да се осигури съответствие с чл. 13, пара. 4 (й) от Директива 2013/32/ЕС, трябва да се използва точния израз: *„сериозни причини, поради които да се смята, че кандидатът представлява опасност за националната сигурност или обществения ред“*

3/ Относно § 15 от ЗИД на ЗУБ, с който се правят изменения и допълнения в чл. 25:

Логично е да се очаква, че разширяването на възможността да се учредява настойничество и попечителство над непридружени деца – чужденци, предвидена със скорошните изменения на Семейния кодекс (ДВ, бр. 106 от 2023 г.), ще доведе до намаляване на случаите, в които същите се ползват от особено представителство по реда на ЗУБ. Все пак не е излишно в чл. 25, ал. 3, т. 2 от ЗУБ да се допълни, че представителят има право да извършва действия по гражданска регистрация на детето по реда на ЗГР.

Добре е да се има предвид, че в много от случаите има неяснота дали правомощията на представителя се прекратяват при временно настаняване на детето извън семейството по административен ред съгласно Закона за закрила на детето или е нужно да се чака съдебно потвърждаване на настанителната заповед (сравни чл. 25, ал. 4, т. 2 от ЗУБ във връзка с чл. 137, ал. 3 -5 от СК във връзка с чл. 28 от ЗЗД във връзка с чл. 63а, ал. 5 от ЗБЛД, на които противоречи чл. 48, ал. 3 от Правилника за

българските лични документи).

Не става ясно кога и по какъв ред се прекратяват правомощията на особения представител по чл. 25, ал. 3, т. 1 и т. 3 от ЗУБ; напр. не е ясно дали назначеният настойник ще има право да освободи назначения особен представител и да ангажира друг адвокат.

Автор: Румяна Петкова (31.01.2024 14:52)

СТАНОВИЩЕ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА АГЕНЦИЯТА ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ - 2 ЧАСТ

1. С § 52 се предлага промяна в чл. 3 от ЗСПД, като се създава т. 6, съгласно която право на семейни помощи за деца ще имат и бременните жени с предоставена закрила в Република България и семействата на лица с такава закрила, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната. Същевременно с проекта на ЗИД на ЗУБ се предлага редакция на чл. 1, ал. 1 от закона, с която думата „закрила“ се заменя с „убежище“. С промяната на ал. 2 от същия член е посочено, че убежището, което Република България предоставя на чужденци включва убежището, предоставяно от президента на републиката съгласно Конституцията на Република България, международната и временната закрила. Поради това и предложената с § 52 от законопроекта промяна в ЗСПД не кореспондира с терминологичните промени в ЗУБ.

С оглед на изложеното, считаме за необходимо да се прецизира промяната в ЗСПД, като предлагаме следната редакция:

„6. бременни жени – чужди граждани, и семействата на чужди граждани с предоставено убежище в Република България по Закона за убежището и бежанците, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, за периода на убежището.“

Считаме, че по този начин разписана разпоредбата обхваща всички бременни жени – чужди граждани, и семействата на чужди граждани с предоставено убежище по ЗУБ (убежище, предоставяно от президента, статут на бежанец, хуманитарен статут и временна закрила).

Обръщаме внимание, че с цел гарантиране на семейните помощи за деца за тази група лица и както е отбелязано в мотивите към ЗИД на ЗУБ, предложената промяна в ЗСПД ще изисква осигуряването на допълнителни финансови средства от държавния бюджет чрез бюджета на МТСП по бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата

2. С § 53 се предлага създаване на Преходна разпоредба в ЗСП, включваща параграф единствен с две алинеи.

По отношение на ал. 1 не е ясно за коя целева група и за отпускането на кои помощи се отнася разпоредбата на Параграф единствен и второ следва да се има предвид, че компетентна за отпускането на социални помощи е ДСП по настоящ

адрес на лицето/семейството, а не Регионалната дирекция за социално подпомагане, както е посочено в ал. 1.

Съгласно предложената редакция на чл. 43, ал. 3 от ЗИД на ЗУБ, за настоящ адрес на чужденците с временна закрила се счита отразеният в Регистрационната карта, а съгласно чл. 35 от ЗУБ, чужденец с предоставена международна закрила е длъжен в срок до 14 дни от получаването на решението за предоставяне на международна закрила да се регистрира в общината със заявен настоящ адрес за да бъде вписан в регистъра на населението. Следователно ДСП могат да установят информацията за настоящия адрес на лицата с международна закрила по служебен път, т.к. имат осигурен достъп до Национална база данни „Население“, а освен това следва да им бъде осигурен достъп и до Регистъра на чужденците, търсеци и получили закрила на територията на Република България, създаден на основание чл. 55 от ЗИД на ЗУБ. В краен случай информацията за настоящия адрес на лицата с временна закрила може да бъде установена и чрез представяне за справка на Регистрационната карта.

Въведените в предложената ал. 2 облекчителни условия за лицата с предоставена закрила по отношение липсата на изискване за задължителна регистрация в Дирекция „Бюро по труда“, за полагане на общественополезен труд и за редовно посещаване на детска градина/училище от децата, е в противоречие с основните принципи на ЗСП и е дискриминационно спрямо останалите граждани на РБългария, а освен това противоречи и на принципите на социалното включване и интеграция на този кръг лица.

Във връзка с гореизложеното предлагаме да отпадне § 53 от ПЗР на ЗИД на ЗУБ.

Автор: Румяна Петкова (31.01.2024 14:51)

СТАНОВИЩЕ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА АГЕНЦИЯТА ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ - ЧАСТ 1

1. По § 16, с който се създава нов чл. 25а (1).

Коментар: Дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) участва във всяко административно или съдебно производство, по което се засягат права или интереси на дете, съгласно чл. 15 от ЗЗДет. По производствата ДСП осигурява социален работник, който изразява становище и изготвя социален доклад с резултати от извършено социално проучване и оценка на семейната и социална среда на детето.

Социалното проучване се осъществява чрез набиране на информация от различни източници съгласно чл. 14 от ППЗЗДет. Социалният работник извършва проучване и оценка като събира необходимата информация от семейството, детето, училището, детската ясла и градина, роднини, близки, съседни, друга ДСП, личен лекар и от други източници при необходимост, в случая задължително и ДАБ като институция водеща производствата на непридружените и разделени деца.

Проучването и оценката на придружаващите непридружените и разделените деца пълнолетни лица не би могло да бъде достатъчно задълбочено и напълно обективно поради липсата на достоверна информация от други компетентни органи в България, както се случва при проучване и проверка на български граждани, желаещи да бъдат законни представители и да се грижат за деца в риск.

С оглед на гореизложеното становището на ДСП от проведеното социално проучване на лицето, което придружава непридруженото и разделено от родителите си дете няма да е достатъчно за извършването на задълбочена и обективна оценка на нагласите и намеренията на „придружителите“ спрямо децата. По този начин децата могат да бъдат изложени на риск от трафик и/или злоупотреби от придружителя/представителя.

Освен становището на ДСП следва да бъдат регламентирани и други гаранции за проверка и оценка на лицата представящите се за „придружители“ и „близки“ на децата. Не е в компетенциите на ДСП да установява и доказва родствена връзка между лица и деца.

2. С § 24 се предлага създаване на нова т. 10 към чл. 40, ал. 1 от ЗУБ, както и изменение на ал. 3. Същевременно в § 48 се предлага в Закона за българските лични документи да бъде създаден нов чл. 14а, който не е коректен, т.к. Регистрационната карта по чл. 40, ал. 1, т. 10 от ЗУБ може да удостовери самоличността на чужденеца с предоставена временна закрила, само ако в нея е отбелязано, че при издаването ѝ е представен валиден национален личен документ, не и във всеки един случай.
3. В § 28 се предлага в чл. 42, ал. 1 и в ал. 2 думите за „за срока на нейната валидност“ да бъдат заличени.

Разпоредбата на чл. 42, ал. 1 и ал. 2 от ЗУБ гласи, че картата на бежанец/чужденец с хуманитарен статут удостоверява самоличността на лицето и правото на притежателя ѝ да пребивава на територията на Република България за срока на нейната валидност.

Предложеното заличаване на думите „за срока на нейната валидност“ е в противоречие с разпоредбата на чл. 32, ал. 1 от ЗУБ, съгласно която „чужденец с предоставена международна закрила има право да пребивава на територията на Република България за срока на валидност на издадените му български лични документи.“

В тази връзка не подкрепяме предложение за промяна в чл. 42, ал. 1 и ал. 2 от ЗИД на ЗУБ.

4. В § 31 се предлага създаване на регистър на чужденците, търсещи или получили закрила на територията на Република България. В него обаче не е предвидено да се отразява отмяната на представена закрила, а това е важно условие за осигуряване на правата им на социално подпомагане.

Автор: Нели Крумова (26.01.2024 09:52)

СТАНОВИЩЕ НА НБПП ВЪВ ВРЪЗКА С ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗУБ

Във връзка със Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците, и по-специално, чл.25 от него относно представителството на непридружените малолетни и непълнолетни чужденци, търсеци международна закрила, и предлагания нов текст на чл.25а даваме следното становище:

Подкрепят се направените предложения, с чието приемане ще се отстранят констатираните от началото на практиката през 2022г. празноти и противоречиво тълкуване на разпоредбите от различните органи относно обхвата и съдържанието на представителството на непридружените деца, търсеци или получили международна закрила от адвокати, вписани в Националния регистър за правната помощ (НРПП).

В тази връзка посочваме, че е установен допълнителен проблем, чието разрешаване следва да бъде извършено чрез законодателна уредба при настоящото изменение и допълнение на ЗУБ. Значителна част от представляваните по чл. 25 непридружени деца са в гранична възраст и много от тях навършват пълнолетие преди приключването на производството по предоставяне на международна закрила. Юридическият факт на навършено пълнолетие обаче не предполага способност на младежите, търсеци закрила, да довършат самостоятелно и без съдействието на адвокат производството по международна закрила на административна или съдебна фаза. Поради това всички от тях подават ново заявление за предоставяне на правна помощ по общия ред с искането тя да бъде реализирана от адвокатът, който ги е представлявал до този момент по реда на чл. 25.

По дефиниция тези заявления се явяват основателни във връзка с разпоредбата на чл. 22, ал. 1, т.8 от Закона за правната помощ (ЗПП) и биват уважени. Обработката на тези заявления обаче и издаването на нови решения за продължаване на предоставянето на правна помощ от предходно определения адвокат създава допълнителна и ненужна административна тежест и натоварване на НБПП без наличието на правна или практическа необходимост от изпълнението на тази напълно формална и изпразнена от съдържание процедура.

Същевременно до издаването на ново решение от НБПП за продължаване на правната помощ по общия ред на ЗПП се създава период от време, в който току-що навършилия пълнолетие младеж, търсец или получил закрила, не разполага със съдействието и защитата на квалифициран адвокат, което може да доведе не само до процесуални грешки, но така също и до пропускане на срокове за оспорване и обжалване пред съд на актове на ДАБ.

Въз основа на гореизложеното се предлага следното допълнение към редакцията на чл. 25 и предложения нов чл. 25а, както следва:

§ [...]. В **чл. 25** се създава нова ал. 8, която гласи така:

„(8) Ако по време на производството по предоставяне на международна закрила непридруженият малолетен или непълнолетен чужденец навърши пълнолетие,

представителят по ал. 1 продължава да го представлява на основание чл. 22, ал. 1, ал. 8 от Закона за правната помощ до приключване на производството с влязло в сила решение. В този случай не се издава нов акт за предоставяне на правна помощ.“

Към предложената нов текст на **чл. 25а** се създава ал. 6, която гласи така:

„(6) Ако по време на производството по предоставяне на международна закрила резделеният малолетен или непълнолетен чужденец навърши пълнолетие, представителят по ал. 3 продължава да го представлява на основание чл. 22, ал. 1, ал. 8 от Закона за правната помощ до приключване на производството с влязло в сила решение. В този случай не се издава нов акт за предоставяне на правна помощ.“

Наталия Илиева /п/

Председател на НБПП

Автор: илияна Карагъзова (25.01.2024 11:53)

Предложение по ЗИД на ЗУБ

Г-жо Савова, буди недоумение защо имате предложения към ЗИД на ЗУБ, който Вие сте написали.

Моето предложение е да си изтеглите това недоразумение наречено ЗИД на ЗУБ, което пробутвате чрез Вашите кукли на конци в ДАБ.

Видно е от законопроекта и предложенията Ви към него, че нормотворчеството не Ви се отдава.

Автор: Български хелзинкски комитет (10.01.2024 16:51)

Предложение на Български хелзинкски комитет по Законопроекта за изменение и допълнение на Закона з

Към законопроекта БХК предлага и следните изменения и допълнения:

I. Наблюдението на производствата по ЗУБ посочва като продължаващ проблем липсата на своевременна идентификация на лицата от уязвими групи, както и на предписаните от закона действия по изготвяне на план за подкрепящи мерки и тяхното изпълнение на практика. В тази връзка считаме за необходимо да се въведе срок за извършването на тази оценка съгласно изискванията на чл.24, ал.1 от Директива 2013/32/ЕС, чрез което да създадат правни гаранции за своевременното изпълнение на това задължение в производството по ЗУБ пред ДАБ.

В тази връзка БХК предлага следното изменение и допълнение в законопроекта:

§ [...]. В **чл. 30а** се правят следните допълнения:

„Чл. 30а. (1) В срок до 1 месец от установяване принадлежността на чужденец, търсещ международна закрила, към уязвима група се извършва идентификация и оценка на потребностите, като при необходимост се изготвя план за подкрепящи мерки със срокове за изпълнението им. Изготвените документи се прилагат към личното дело на чужденеца.

(2) За целите на производството се отчитат особеното положение на чужденеца от уязвима група или специалните потребности, независимо на кой етап са установени. Те задължително се обсъждат в мотивите на решенията по чл.70, ал.1 и чл. 75, ал. 1.
“

II. В годишните доклади по наблюдение на производствата по ЗУБ от 2017 г. насам се установява системно неизпълнение на задълженията на социалните работници от отделите „Закрила на детето“ на Агенцията за социално подпомагане по събиране на първоначална информация, оценка и изготвяне на социален доклад и план за действие по реда и в сроковете, указани в чл.16 - 17 от Правилника за приложение на Закона за закрила на детето в производствата по предоставяне на международна закрила на непридружените деца. Ето защо считаме за необходимо въвеждането на изрични правила в бежанските производства, които да обективират тези административни задължения в уредбата на международната закрила като по този начин хармонизират разпоредбите на общия и специалния закон.

В тази връзка БХК предлага следното изменение и допълнение в законопроекта:

§ [...]. В **чл. 58** се създава нова алинея 11, която гласи така:

„(11) След регистрацията на непридружено или разделено дете компетентните органи незабавно изпращат сигнал до съответната дирекция „Социално подпомагане“ за започване на действията по събиране на първоначална информация, извършване на проучване и оценка на риска и изготвяне на план за действие съгласно правилата и сроковете на Закона за закрила на детето и правилника за неговото приложение.“

III. От 2015 г. насам докладите по наблюдение на производствата по ЗУБ посочват като основен недостатък в решенията, с които ДАБ се произнася по молбите за предоставяне на международна закрила, липсата на връзка и кореспондиране на фактическите и правните констатации в мотивите на тези актове, а оттам и създаването на предпоставки за тяхната материалноправна незаконосъобразност и последваща съдебна отмяна.

В тази връзка БХК предлага следното изменение и допълнение в законопроекта:

§ [...]. В **чл. 74, ал.1** се изменя така:

„Чл. 74. (1) В срок до 4 месеца от образуването на производството за предоставяне на международна закрила интервюиращият орган обективно и безпристрастно изготвя становище и проект за решение, които заедно с личното дело предава за правно съгласуване. В срок до 1 месец от получаване на становището от интервюиращия орган проектът за решение заедно с личното дело се представя на председателя на Държавната агенция за бежанците за вземане на решение.“

История

Начало на обществената консултация - 05.01.2024

Приключване на консултацията - 05.02.2024

Справка за получените предложения - 15.02.2024

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)

Окончателен акт на Министерския съвет
